

Helstu atriði í kafla 5. Bein

Hlutverk beinagrindar: _____

Mynd. 5.1

beinhimna: _____

skaft _____

beinköst _____

vaxtarlína _____

mergholshimna _____

þéttbein _____

frauðbein _____

rauður mergur (hvar er og hvað gerir) _____

gulur mergur (hvar er og hvað er) _____

Teikna leggjarbein og merkja inn á.

Beinvefur. Bein eru ekki dauð. Frauðbein er úr bjálkum og þeir raðast að miklu leyti eftir þyngdarkrafti og álagi. Þéttbein er úr þéttu efni, trefjum og kalkfosfati og í þessu efni eru

haversian-gangar og í þeim liggja beinfrumur sjá mynd 5.2.

Beinmyndun og endurnýjun:

Beinmyndunarfrumur _____

búa til kollagentrefjar og kalkfosfatið kristallast utan um þræðina. Þetta efni kallast

millifrumuefni _____

Beinmyndunarfrumurnar verða eftir í beininu og kallast þá beinfrumur _____

Sérstakar frumur, beinætur _____

_____ eru alltaf að eyða

beinvef og hann er svo byggður upp aftur.

Liðir. articulatio þar sem bein mætast.

Bandvefjarliðir _____

M.a. saumarnir _____

í höfuðkúpunni sem tengja saman kúpubeinin.

Sterkur bandvefur gefur eftir og t.d. við

fæðingu getur höfuðkúpan aflagast.

Brjósliðir _____

Hreyfast lítið, t.d. klyftasambryskja _____

_____ og í hryggnum.

Hálaliðir _____

ýmsar gerðir sjá töflu 5.3. Beinendar geta

runnið til hver á öðrum þegar vöðvar toga í

beinin. mynd 5.21

liðhylki _____

liðhimna _____

liðvökvj _____

liðbönd _____

slímbelgir _____

Nöfn á nokkrum hlutum beina: sjá töflu 5.1

hnúi _____

höfuð _____
háls á beini _____
útstæð lína _____
hryggur á beini _____
hnjótur á lærlegg _____
beinbunga _____
tindur, útskot _____ aðallega
notað um hryggjarliði
rifa í bein _____
gat, hola _____
grunn dæld _____
afhola með lofti _____

Hryggjarliðir:

hryggsúlan kallast _____

Taka eftir því að hryggjarliður er með:

bol _____ og á milli þeirra er liðþófi

_____ ef liðþófinn springur vegna álags (við lyftum of þungu) getur hlaupið úr honum þrýst á mænuna eða taugar frá henni, þursabit brjósklos. sjá mynd 5 - 11 bls. 92

boga _____ og út úr honum kemur hryggtindur _____ og þvertindar _____ Mænugat _____ er eftir öllum hryggjarliðum.

Hryggjarliðirnir tengjast ekki bara á liðþófanum heldur líka á efri og neðri liðtindum _____

Síðan eru liðfletir fyrir rifbein á brjóstliðum.

Einstakir hlutar beinagrindar:

nota töflu 5 -2 og myndir í kennslubók

beinagrind _____

Höfuðkúpan og önnur bein í höfði.

Sjá töflu bls. 81 – 82

höfuðkúpa _____

kúpubein _____

andiltsbein _____

Athuga vel um hvað er, nokkrir beinhlutar:

ennisholur _____

hlust _____

stílhyrna _____

stíkilhyrna _____

kinnhyrna _____

neföður _____

tanngarður _____

Smábein. eyrnabeinin _____

tungubein _____

Hryggsúlan _____

Brjóstkassi _____ í töflu á bls 83.

mismunandi rifbein. athuga hvar þau liggja.

Mismunandi hlutar bringubeinsins:

efsti hlutinn _____

bolur _____

flagbrjósk _____

Axlargrind _____ **og**

efri útlimir _____

axlarhyrna _____

krummahyrna _____

liðskál _____

ölnarhöfðagróf _____

ölnarhöfði _____

þumall _____

Mjaðmagrind _____

mjaðmarbein _____

er úr þremur samvöxnum beinum

mjaðmarkambur _____

augnakarl, liðskál _____

klyftasambryskja _____

mjaðmarauga _____

Neðri útlimir _____

lærleggjarhöfuð _____

lærleggjarháls _____

stóra og litla lærhnúta _____

hnúar á lærlegg við hjálið, miðlægur og

hliðlægur _____

hnúar á sköflungi við hjálið, miðlægur og

hliðlægur. _____

krossbönd í hné, fremra og aftara _____

miðlægi og hliðlægi ökkli. _____

stóratá _____

Hreyfingar: Skoða töflu bls. 102 - 103